

Cvetka Bevc

Nesreča

Že dolgo se nisem peljala z vlakom, hčerka bi me morala odpeljati v toplice, pa je vnuk zbolel, hotel sem že rezervirala, dodatne stroške bi imela, če bi odložila prihod. Pa mi ni žal. Sama sem v kupeju, lahko si bom sezula čevlje, brala časopis. Človek mora biti na tekočem, čeprav ne maram teh vpadljivih naslovnih s senzacijami. Včasih nismo vedeli za pol gorja, ki se godi po svetu. Nesreča tudi brez tega nikoli ne počiva. Kaj sem rekla! Na prvi strani novica!

Velika nesreča se je zgodila...

“Oprostite, smem prisesti?”

Kako sem se prestrašila! No, pa sem dobila sopotnika. Zbogom užitek bosih nog. Na srečo je gospod sedel na prostor pri oknu, vsaj noge bom lahko iztegnila. Koliko prtljage ima! Kovček, torbo in še škatlo.

“Vas moti, če nekaj prtljage odložim na sedež?”

Odkimam. Na prostor za prtljago spravi kovček in torbo, škatlo pusti na sedežu. Najbrž je zelo težka. Kaj mi mar. Zdajle mi res ni do tega, da bi se zapletla v pogovor z neznancem. Čeprav se mi zdi kar omikan gospod. Oh, kot da bi to kaj štel. Moj pokojni mož je bil tudi zelo omikan, šele na smrtni postelji mi je povedal, da je imel zadnjih dvajset let ljubico, in me prosil, da naj bom tako prijazna in dovolim njej, naši sosedni Angeli, da pride na pogreb. Bedak! Če mi tega ne bi povedal, ne bi nenehno pretresala vsake minute najinega življenja in iskala znakov izdajstva. Kako sem bila slepa! Angeli sem dovolila na pogreb, a sem ji na sedmini tudi pljusnila kozarec vina v obraz, verjamem pa nobenemu nič več. Še časopisom ne!

Zaradi eksplozije je bilo ranjenih šestdeset ljudi...

Gotovo jih je bilo najmanj petkrat toliko, ali pa ni bil ranjen nihče.

Pri Novgorodu je iztiril vlak...

V Rusiji! Najbrž se ga je kak strojevodja napil in povzročil katastrofo. To se lahko zgodi samo Rusom. Še dobro, da se je Tito po vojni odlepil od njih. To bi bila šele pokora, če bi ostali z njimi. Spijejo na hektolitre vodke in potem prepevajo *Katjušo*. La, la, la, la... Saj sem jih videla, ko smo bili na sindikalnem izletu v Moskvi. Ne rečem, da ga tudi Slovenci ne cugajo, samo pijan še noben ni povzročil nesreče. In to z vlakom! Le zakaj na prvi strani časopisa oznanjajo to rusko nesrečo?! Kot da nas hočejo novinarji prestrašiti, da ne bi uporabljali javnega prevoza. Jaz dobro vem, da se je dosti bolj nevarno peljati z avtomobilom. V avtomobilskih nesrečah je petkrat več žrtev. Zato v avtu mojo Izabelo nenehno opozarjam, naj vozi počasneje, zadnjič se je zaradi tega še njen mož spravil name in mi očital, da jo delam nervozno. On bo meni očital! Kaj pa on ve, kaj so materinske skrbi! Tako sem se trudila, da sem jo vzgojila v dobro punco, pošteno sem se namučila, ker na moža tako ali tako nisem mogla računati. Saj ga nikoli ni bilo doma! On in njegovi partijski sestanki! Če je sploh šel na kakega!

“Ali vas moti, če malo odprem okno, vročina je popustila in svež zrak se bo prilegel.”

“Kar izvolite, prosim,” izleti iz mene, ne da bi hotela. Šele zdaj si gospoda ogledam. Najbrž je poslovnež, temna obleka in bela srajca. Toda če bi gospod bil iz te branže, se najbrž ne bi vozil z vlakom. In še čevlje ima umazane, kot da je hodil po blatni cesti. Kaj me briga! Pa saj najbrž ne bo nadaljeval pogovora z mano. Premlad je, da bi čvekalo z nezanimivo staro. Oh, časopis mi je padel na tla. Gospod ga prijazno pobere in mi ga z nasmehom izroči. Čisto tiho se mu zahvalim. Najboljše, da berem naprej.

Ruske oblasti menijo, da gre za terorizem...

Torej ni bil pijani voznik! Terorist! Najbrž si je bombo privezal na telo. To je zdaj moderno. Ti ljubi Bog, le zakaj počnejo te stvari. Samo da bi prišli na naslovno stran časopisa, ali kaj. Da bi po smrti dosegli slavo. Poštena vojna je boljša kot ta pritlehna morija.

Po besedah tožilca Sergeja Bedničenka je eksplozijo povzročila bomba, ki je naredila velik krater na progi. 38 ranjenih potnikov so takoj odpeljali v bolnišnico, nepoškodovani potniki pa so presedli na drug vlak...

Nesreča zaradi podtaknjene bombe na vlaku! Bombe vendar puščajo na letalih, železniških postajah. A zdaj so se lotili še vlakov?! Človek

res nikjer več ni varen. Kaj potem, če mene, ki sem stara, hudič vzame. Umrejo lahko otroci. V sosednjem kupeju je kopica mladih deklet! Kaj, če se jim kaj zgodi?

Nesreča se je zgodila blizu vasi Malaja Višera, približno 500 km severno od Moskve in 170 km od St. Petersburga... Strokovnjaki se sprašujejo, kako je lahko nekdo sam izdelal bombo s tolikšno rušilno močjo...

Ali ljudje res ne znajo početi kaj drugega, kot da izdelujejo bombe. Lahko bi sekali drva, pleli na vrtu, gledali televizijo, toliko je zanimivih stvari, če že kaj drugega ne, bi lahko potrkali na sosedova vrata. Pili kavo! Še kurbarija je boljša kot terorizem! Kako sem se razburila! Kar težko diham, gospod je opazil, da je nekaj narobe, začudeno me gleda, vsak hip mi bo kaj rekel. Zazvoni njegov mobilnik. Gospod se namršči, ko preveri številko kličočega. Odgovarja v nekem čudnem jeziku, albanskem, arabskem, kitajskem, kaj jaz vem, kaj je ta latovščina. Kako hitro govori, videti je jezen, čisto rdeč postaja v obraz. Zdaj je upočasnil ritem besed, vedno tiše govori, kakor da nekomu šepeta v uho. Na hitro konča klic, se mi zdi. Zamišljeno strmi skozi okno. Pa saj je res lepa pokrajina, mimo katere se peljemo. Reka in ob njej grmičevje in drevesa. Vlak počasi zavira, postaja je, gospod tokrat brez vprašanja na stežaj odpre okno. Pretegnila si bom noge. Ojej, težko se je zravnati. Zaneslo me je in skoraj padem na nasprotni sedež, kjer je škatla. O, ti šment!

“Pazite vendar!” zavpije gospod, me zgrabi za roko in potegne na drugo stran. Vzame v roke škatlo, jo na lahno potrese, najbrž je v njej kaj lomljivega in preverja, ali je vsebina ostala nepoškodovana. Kaj pa jaz? Lahko bi si kaj zlomila! In prsti me bolijo! Pošteno me je zagrabil. Močno roko ima. Temne barve. Za odteneke temnejšo, kot je njegov obraz. Ves je poraščen, brada in brki mu res ne pristojijo, dolgi lasje mu prekrivajo obraz. Zagotovo je tujec, čeprav govori po naše. Kakšen ptič iz mešanega zakona. Joj, ne smem tako buljiti v njega.

Vlak je zapeljal čez most...

Peljemo se naprej. Upam, da ne bo kakega mostu.

Velika nesreča... zgodila...

Spet poškilim h gospodu. Grize si spodnjo ustnico. Nervozen je.

Po eksploziji je iztiril...

V kaj neki spravijo eksploziv? Ga skrijejo v kovček? V škatlo?

Bomba... velik krater...

Dvignem pogled. On strmi vame. Oči ima temne kot oglje. Motne. Odpira usta...

“Ali smem pogledati časopis?”

“Izvolite... O nesreči piše...”

Kar potegne mi ga iz rok. Pomlaska z ustnicami. Bere. Prikimava. Ali se mi samo zdi. Nič se mi ne zdi. Glede Angele se mi je tudi včasih dozdevalo, pa se je moja slutnja izkazala za resnico. Ženske imamo šesti čut. Zaupati mu je treba, ne pa si zatiskati oči. Ne, temu fantalinu se ne bom pustila pretentati. Nekaj ima za bregom. Pa spet je roko položil na škatlo. Saj bi lahko v njej skrival bombo! Mož me je prenašal okoli, tale me ne bo. Nehal je brati, vrača mi časopis.

Bilo je grozno. Ljudi je vrglo z njihovih sedežev in v zraku se je razširil vonj po zažganem, je rekla ena izmed potnic...

“Bilo je grozno. Ljudi je vrglo z njihovih sedežev in v zraku se je razširil vonj po zažganem...” ponovim na glas.

Gospod prikima. Strmi vame s tistimi prekletimi motnimi očmi. *Grozno... ljudi... vonj... zažgano... vlak... iztiril... bomba...* Misli divjajo. Teroristi. Treba je opozoriti, če opazimo kaj sumljivega. Tako opozarjajo na letališču. Spet gleda skozi okno. Odkašljaj se je. Roko ima še vedno na škatli. Pobožal je pokrov! Bomba... vlak... iztiril... bomba... vlak... Zgrabim svojo torbico. Na stranišče moram. Nerodno odpiram vrata kupeja. Drhtim. Ne morem zgrabiti kljuke. Gospod vstane. Pomaga mi odpreti vrata. Ničesar ne sme zasumiti.

“Hvala za prijaznost. Na stranišče moram...”

Kaj mu to razlagam?! Na hodniku pospešim korak, torbico stiskam k sebi. Grem mimo kupeja, v katerem so mlada dekleta. Glasen smeh. Bilo je grozno. Ljudi je vrglo z njihovih sedežev... Samo še malo, pa bom na stranišču. Zaklenem vrata. Dihaj, Aleksandra. Dihaj. Globoko dihaj! Izvlečem mobilnik. Vlak drdra. Ta dam, ta dam, ta dam... *Vozi me vlak v daljavo...* Neka pesem. Mrmrar melodijo. To menda pomirja. Ta dam, ta dam... Vem, katero številko moram poklicati. Sosed Jože dela

na policiji. Mi je pomagal, ko se je naš maček izgubil. In pred odhodom sem mu pustila ključe stanovanja, da bo zalival rože.

“Jože, Aleksandra. Ja, še vedno sem na vlaku. Moraš mi pomagati. Sporoči na policijo. V mojem kupeju je terorist. Resno. Zagotovo vem. Jaz si ne izmišljam. Govoril je o nesreči. Eno je že povzročil v Rusiji. Kakšen je? Kosmat, kakšen pa naj bi bil. In temen. Z motnim pogledom. Jaz ne lažem. Številka kupeja? Tretja vrata v drugem vagonu. Zagotovo vem. V škatli ima bombo. Jasno, da sem jo videla. Taki ne grozijo. Oni naredijo. Hitro. Jože ... Bila je velika nesreča ...”

Vlak je zapeljal čez most ... Velika nesreča ... zgodila ... Po eksploziji je iztiril ... Bomba ... velik krater ... Stavki se lomijo. Iztrgane besede. A sporočilo je jasno. Jože bo ukrepal. In naročil mi je, naj ostanem na stranišču. Na naslednji postaji bodo prišli specialci. Specialci. To bo čez pol ure. Tako je rekel Jože. Spe-ci-al-ci. Samo da ne bo prepozno! Bomba se ne sme sprožiti! Moram nazaj k njemu! Z nečim ga moram zamotiti. Tečem po hodniku. Hitro! Ne, ne smem prehitro. Potem bom zadihana in bom težko govorila. Mirno, Aleksandra. Odrinem vrata. Vstopim v kupe. Gospod je še vedno na svojem sedežu. Zdrzne se, ko vstopim. Temno roko še vedno drži na škatli.

“Dolgo vas ni bilo nazaj. Pomislil sem že, da se vam je kaj zgodilo. Da vas je zgrabila slabost. Nekam blede ste bili, ko ste odhajali. Moja mama si v vaših letih še iz hiše ni upala ...”

A s tem sladkorjem me bo pital? Ti teroristi so pa res pretkani!

“Zame se ni treba bati. Moja mama se je v mojih letih s kolesom vozila naokoli ...”

“A tako ...”

Moram se nečesa domisliti. Pogovor ne sme zastati.

“Moja hčerka se vozi z avtom.”

“Moja pa s triciklom.”

“Koliko ja stara?”

Dobra iztočnica. Lahko nadaljujem z vprašanji. Ime. Barva las. Zanimanja. Zobki. Teroristi ne bi smeli imeti otrok. Kako neki ji bo, ko bo zvedela, kaj počne njen oče.

“Moja Lara bo stara šest let. Jutri ima rojstni dan. Zbira punčke, pa sem ji za darilo kupil porcelanasto punčko. Upam, da ji bo všeč.”

Nalahno potrepnja pokrov škatle. V porcelanasto punčko je skril eksploziv! *Velika nesreča ... zgodila ... Po eksploziji je iztiril ...* Ne, odprl bo škatlo!

“Ne!”

“Ali ne marate takih igrač? Poglejte, kako je lepa.”

Punčka je velika kot dojenček. Zlati kodri. Modra oblekica. Čeveljčki. Trepalnice kot metlice. Rožnata lička ... Velika nesreča ... Bomba ... Pa saj sem prebrala. Časopisi ne lažejo.

“Zelo jo imam rad ...” zašepeta.

* * *

Nesreča se je zgodila. Lažni alarm o podtaknjeni bombi na vlaku. Zaradi pomote je prišlo do smrtne žrtve. Punčka ostala brez očeta.